

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-79/22-S

Název	Základní škola a mateřská škola Solenice, okres Příbram
Sídlo	č. p. 59, 262 63 Solenice
E-mail	zssolenice@volny.cz
IČ	42 731 992
Identifikátor	600 054 713
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Vladimíra Čedíková
Zřizovatel	Obec Solenice
Místo inspekční činnosti	č. p. 59 a č. p. 37, Solenice
Termín inspekční činnosti	30. března 2022 a 1. dubna 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního, základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny (dále „družina“) a školní jídelny-výdejny. ZŠ má dvě třídy

s 20 žáky (40% naplněnost) prvního až pátého ročníku. Vzdělává tři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) a dva žáky s odlišným mateřským jazykem než českým (dále OMJ). Družina má v jednom oddělení 15 účastníků zájmového vzdělávání (100% naplněnost). MŠ je jednotřídní s 21 dětmi (100% naplněnost), přijímány jsou i děti mladší tří let. Od září 2021 se v MŠ vzdělávalo sedm dětí povinně, tři měly povolený odklad povinné školní docházky. V březnu 2022 byly na dvě uvolněná místa přijaty děti s OMJ, které od září 2022 zahájí povinnou školní docházku. MŠ vzdělává čtyři děti se SVP. Od minulé inspekční činnosti v roce 2014 se zvýšil mírně počet tříd ZŠ a žáků; zvýšil se také počet dětí a žáků se SVP.

Od 1. září 2015 zahájila činnost školní jídelna-výdejna v MŠ. Stravování pro žáky zajišťuje jídelna místního dětského domova.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je pověřena řízením školy s účinností od 1. ledna 2020 do doby jmenování nového ředitele. Při řízení vychází z koncepčního záměru, který jasně formuluje konkrétní cíle a strategie rozvoje školy. Jeho naplňování je úspěšné zejména ve zlepšování materiálních podmínek, v poskytování podpory žákům se SVP, v realizaci prevence rizikového chování, v posilování prosociálního chování.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy a vykonávaným činnostem. Většinu kompetencí si ponechala ředitelka, na zaměstnance deleguje dílčí úkoly podle aktuálních potřeb. Zásadní pedagogické i organizační záležitosti, průběh a výsledky vzdělávání projednává v pedagogické radě. Závěry z jednání, z dílčích kontrol či úkoly pro další období nejsou jasně specifikovány.

Přetrvává nedostatek zjištěný při předchozí inspekční činnosti - kontrolní a evaluační systém není dostatečně účinný. Neidentifikuje např. některé nedostatky v třídní knize družiny. Další pochybení souvisí s neumožněním konání opravné zkoušky, s nesnížením úplaty při přerušení provozu MŠ. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání od školního roku 2021/2022 ředitelka nesnížila počet dětí ve třídě, v níž se vzdělávají děti se SVP a děti mladší tří let.

Vnitřní informační systém je funkční, založený zejména na osobním kontaktu zaměstnanců, popř. elektronické komunikaci.

Od minulé inspekční činnosti se částečně obměnil pedagogický sbor školy, zvýšil se počet pedagogických pracovníků. Vzdělávání v ZŠ zajišťují dvě kvalifikované učitelky, které zároveň působí jako vychovatelky v družině, a jedna nekvalifikovaná (má zkrácený pracovní úvazek). Učitelky v MŠ s plným pracovním úvazkem mají požadovanou odbornou kvalifikaci, jedna se zkráceným pracovním úvazkem je nekvalifikovaná. Většina asistentek pedagoga má odbornou kvalifikaci. Ředitelka prokázala, že odborně kvalifikované pedagogy hledá. Podporuje také profesní rozvoj pedagogických pracovníků, realizované vzdělávací akce respektovaly potřeby školy. Pedagogické pracovnice si vzájemně operativně předávají poznatky a zkušenosti z praxe či z absolvovaných vzdělávacích akcí, metodická podpora však není realizována systematicky. Příležitost ke zlepšení je v oblasti cíleného metodického vedení vyučujících.

Škola účelně využívá všechny zdroje financování pro zlepšování materiálních i personálních podmínek. Finanční situaci zlepšuje zapojení do projektů EU a do projektu na financování obědů pro sociálně znevýhodněné žáky.

Prostředí školy je esteticky podnětné a vstřícné pro vzdělávání. Byla provedena modernizace prostor ZŠ, učebny byly zařízeny novým nábytkem. Od minulé inspekční činnosti se zlepšily materiální podmínky, zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií (dále ICT) a podpory rozvoje čtenářské gramotnosti. Jsou postupně pořizovány učební potřeby, sportovní náčiní, deskové hry do družiny aj. MŠ má dostatek rozmanitých hraček a didaktických pomůcek, ke kterým mají děti převážně volný přístup, což účinně napomáhá k jejich všestrannému rozvoji s ohledem na věková nebo individuální specifika.

Děti, žáci a účastníci zájmového vzdělávání jsou průběžně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví ve škole i mimo její prostory. Dohledy nad žáky byly v době inspekční činnosti vykonávány. Míra úrazovosti je nízká, což svědčí o účinnosti prevence v této oblasti. Pochybení bylo zjištěno při výuce tělesné výchovy, neboť vchod do tělocvičny nebyl zajištěn proti vstupu cizích osob.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťuje ředitelka, která plní úkoly související s problematikou výchovného poradenství, a školní metodička prevence. Účelně poskytují poradenství a konzultace žákům a dětem, jejich zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům. Ředitelka je garantem spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (dále ŠPZ). V MŠ je v bezprostřední blízkosti kmenové třídy zřízeno samostatné zázemí pro individuální práci s dětmi se SVP. Přispívá k zajištění klidného prostředí pro jejich vzdělávání a hry s ohledem na jejich potřeby.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizované vzdělávání bylo v souladu s cíli ŠVP. Výuka zohledňovala znalosti a zkušenosti žáků. Vyučující kladli na žáky přiměřené a srozumitelné požadavky. Účelně aplikovali mezipředmětové vztahy, podle možností učivo propojovali s poznatky a situacemi z praktického života. Vzdělávání bylo správně podpořeno textovými a obrazovými materiály, sportovním náčiním i dalšími učebními pomůckami. Příležitosti k funkčnímu zařazování práce žáků s prostředky ICT v průběhu hodin nebyly dostatečně využity. Téměř všichni žáci pracovali se zájmem, důsledně dodržovali nastavená pravidla komunikace. Dokázali dobře hodnotit nejen vlastní práci, ale i svých spolužáků. Průběžné hodnocení převážně zachycovalo pouze aktuální stav znalostí, nebylo cíleně zaměřené na pokrok žáků. Vyhodnocování cílů v závěru hodin bylo převážně opomíjeno. Pedagogičtí pracovníci respektovali individuální pracovní tempo žáků se SVP, při obtížích s plněním zadaných úkolů jim poskytovali vhodnou podporu.

Hospitované hodiny českého jazyka, matematiky, prvouky a vlastivědy byly celkově dobře připravené. Výuka byla účelně realizována prostřednictvím frontálních a individuálních činností a v menší míře také prací ve skupinách nebo dvojicích. Žáci si při řešení úkolů přiměřeně osvojovali elementární čtenářské dovednosti, procvičovali si práci s textem, osvojovali si základní početní operace a geometrické znalosti, rozvíjeli komunikativní kompetence. Byli správně vedeni k podpoře čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti. Při prvouce a vlastivědě žáci získávali nové poznatky z učebnice i pomocí prostředků ICT, ve skupinách nebo dvojicích hledali odpovědi na řešení zadaných úkolů. K pozitivům patřila účinná motivace žáků a průběžně poskytovaná zpětná vazba od vyučujících.

Výuka tělesné výchovy měla promyšlenou strukturu. Žákům byly nabízeny aktivity, které odpovídaly jejich věku i pohybovým možnostem a dovednostem. Žáci v rámci zvolených činností byli dobře vedeni ke schopnosti respektovat pokyny a dodržovat nastavená pravidla účelně cílená zejména na zajištění jejich bezpečnosti.

Sledovaná vzdělávací nabídka v MŠ byla rozmanitá, obsahovala aktivity k rozvoji dětí v oblasti fyzické, psychické i sociální. Účinně tak přispívala k jejich všestrannému rozvoji podle záměrů stanovených v ŠVP. Při ranním scházení měly děti dostatek prostoru zejména pro spontánní hry, kterým se podle své volby věnovaly samostatně nebo s kamarády. Učitelka záměrnou nabídkou různorodé škály hraček a pomůcek vhodně podněcovala děti k činnostem napomáhajícím k rozvoji jejich jemné motoriky, manipulačních nebo početních dovedností, pozornosti a myšlení, orientace v prostoru a v ploše apod. Děti se do nich převážně aktivně zapojovaly, včetně těch se SVP nebo OMJ. Měly příležitost vyzkoušet si různou náročnost úkolů nebo způsoby jejich řešení. Z jejich chování a projevů bylo patrné, že se v prostředí cítí bezpečně a již se v něm dobře orientují. Přirozeně komunikovaly, bez zábrán a s důvěrou se obracely se svými nápady a přáními i na učitelku a asistentky pedagoga. Ty je v samostatném řečovém projevu záměrně podporovaly. Cíleně s jednotlivými dětmi navazovaly rozhovory, kladením otázek vytvářely příležitosti pro sdělování jejich myšlenek a poznatků nebo k opakování již získaných dovedností. Prostor pro komunikaci měly děti také při ranním kruhu, k účinnému vedení ke vzájemnému naslouchání však chyběla jasně nastavená pravidla.

Didakticky zaměřené činnosti byly učitelkou vhodně motivačně navozeny. K naplňování stanovených záměrů využívala účelné pomůcky i reálné předměty, které účinně přispívaly ke vzbuzení zájmu dětí o vzdělávání a osvojování si nových poznatků. Obsahová náplň těchto aktivit však byla převážně pro všechny děti jednotná. Zadávané úkoly plnily společně nebo pracovaly samostatně, převažovalo kladení jednoznačných otázek učitelkou. Vhodné příležitosti pro práci v menších skupinách s cílenou diferenciací náročnosti úkolů s ohledem na věkové zvláštnosti nebo individuální schopnosti dětí využity nebyly. Při pracovních činnostech bylo do zadání úkolu pro nejstarší děti správně zařazeno samostatné používání nůžek a bezpečná manipulace s nimi. Příležitost ke zlepšení byla ve vytvoření příležitosti vyzkoušet si tuto činnost i pro mladší děti podle jejich volby a individuálních schopností. Děti se SVP se s podporou asistentů pedagoga podle svých možností účastnily vzdělávání s ostatními. S ohledem na nižší míru soustředění a pozornosti pro ně byla připravena další nabídka aktivit a podnětů k hrám, kterým se každý podle svých aktuálních potřeb mohl věnovat s asistentkou pedagoga individuálně.

K naplňování vzdělávacích záměrů byly vhodně využívány i režimové činnosti nebo pobyt venku. Pedagogické pracovnice podporovaly děti v samostatnosti při sebeobsluze, využívaly příležitosti k opakování a upevňování poznatků a dovedností dětí nebo pravidel bezpečného chování. Od poslední inspekce se výrazně zlepšily podmínky pro vzdělávání dětí a formování jejich personálních kompetencí v době stravování. To se v jeho průběhu pozitivně projevilo. Stravování probíhalo v klidném prostředí s respektem k individuálním potřebám a tempu dětí. Pravidelným předčítáním v době relaxace dětí po obědě pedagogické pracovnice cíleně napomáhají k rozvoji jejich slovní zásoby a vytváření pozitivního vztahu ke knihám a literatuře. Děti s nižší potřebou spánku se mohly po krátké relaxaci věnovat klidným hrám. Dítě se SVP se s ohledem na své potřeby mělo možnost si hrát a relaxovat individuálně s asistentkou pedagoga v účelově zřízeném prostoru.

Příjemná atmosféra v průběhu zájmového vzdělávání v družině pozitivně motivovala účastníky k nabízeným aktivitám. Řízené a spontánní činnosti se účelně střídaly, nejčastěji byly vhodně zaměřené na podporu čtenářské gramotnosti a výtvarných dovedností. Komunikace byla bezproblémová, všichni se navzájem respektovali, dodržovali společně stanovená pravidla.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků a dětí na jednání pedagogické rady. Ředitelka získává informace od pedagogických pracovníků, využívá poznatky z hospitací, z výstupů vlastní přímé pedagogické činnosti.

Celkové výsledky vzdělávání za školní rok 2020/2021 byly dobré. Většina žáků prospěla s vyznamenáním, jeden neprospěl. ZŠ neměla žáky hodnocené sníženým stupněm z chování. Neomluvené hodiny se nevyskytovaly. Tato skutečnost svědčí o účinnosti realizovaného preventivního programu. Do výuky jsou též účelně zařazována témata a činnosti týkající se mj. prevence nevhodného chování. Na posilování pozitivních vazeb v rámci třídních kolektivů jsou zaměřeny různé akce, např. komunitní kruhy, projekty. Vyučující průběžně analyzují výkyvy v prospěchu žáků a na základě zjištěných skutečností realizují opatření. Mezi funkční patří např. doučování, individuální přístup při výuce, spolupráce se ŠPZ, se zákonnými zástupci žáků. Podpora poskytovaná žákům se SVP v rámci doporučených a realizovaných podpůrných opatření je podle jejich současných učebních výsledků většinou účinná.

Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání dostatečně informováni zejména prostřednictvím žakovských knížek, při individuálních konzultacích, elektronicky apod. Souhrnné výsledky vzdělávání za školní rok jsou přehledně zveřejňovány ve výročních zprávách o činnosti školy.

Také funkční spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků, se zřizovatelem a dalšími partnery, např. s hasiči v Bohoticích, Policií ČR, s místní komunitou nebo zapojení do života obce v rámci kulturních akcí má pozitivní vliv na kvalitu a výsledky vzdělávání.

Pedagogové v MŠ vedou po celou dobu vzdělávání každého dítěte záznamy o úrovni jeho rozvoje v klíčových oblastech. Ty vhodně doplňují kresbami dětí, pracovními listy s výsledky různých úkolů nebo upřesňujícími zápisy o potřebách a projevech dítěte. Příležitost k rozvoji je v účinnějším propojení záznamů dětí s odkladem povinné školní docházky s doporučením ŠPZ k jejich cílené podpoře.

Z výsledků zjišťování je patrné, že děti jsou v MŠ v souladu se záměry ŠVP cíleně vedeny k osvojování dovedností potřebných pro jejich další vzdělávání. Přiměřeně svému věku byly samostatně v sebeobsluze, dokázaly se určitou dobu soustředit a pracovat podle pokynů pedagogů. Ve sledovaném programu prokazovaly znalosti z oblasti živé a neživé přírody nebo základní početní dovednosti. Zvládaly manipulaci s různými předměty a pomůckami, reprodukovaly říkanky a písně. S pedagogy komunikovaly přirozeně a s důvěrou, pravidla komunikace při společných činnostech však většina z nich ještě samostatně nedodržovala. Zajištění vhodných podmínek pro stravování dětí při obědě se příznivě projevilo v úrovni osvojení kulturně společenských návyků dětí, i mladší děti již používaly příbor.

Informace o obsahu aktuálně realizovaného tematického bloku jsou zákonným zástupců spolu s výtvary dětí průběžně zpřístupňovány na nástěnkách v MŠ. V případě potřeby jsou organizovány individuální schůzky, v důvodných případech je zákonným zástupcům doporučena konzultace s dalšími odborníky, na které jim učitelky poskytují kontakty.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání v družině odpovídají cílům stanoveným ve vzdělávacím programu i jejich individuálním schopnostem. Chování účastníků, jejich úspěšnost při vzdělávání i aktivita jsou cíleně sledovány a projednávány s ředitelkou.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně ve funkci ředitelky školy – od 1. ledna 2020 je pověřena řízením školy učitelka mateřské školy.
- Zvýšil se mírně počet tříd a žáků; zvýšil se počet dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Obměnil se částečně pedagogický sbor školy, zvýšil se počet pedagogických pracovníků.
- Zlepšily se materiální podmínky, zejména v oblastech informačních a komunikačních technologií a podpory rozvoje čtenářské gramotnosti.
- Byla zahájena činnost školní jídelny-výdejny v mateřské škole.
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti se podařilo odstranit pouze částečně - přetrvává nízká účinnost kontroly a evaluace.

Silné stránky

- Vzdělávání v základní škole a školní družině je realizováno ve vstřícném, komunikačně i esteticky podnětném prostředí.
- Pro vzdělávání dětí je v mateřské škole vytvořeno podnětné prostředí s rozmanitou škálou hraček a didaktických pomůcek, které jsou pro rozvoj dovedností dětí účelně využívány.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká účinnost kontroly a evaluace se projevuje dílčími nedostatky v řízení školy, nedůsledností při odstraňování nedostatků zjištěných při předešlé inspekční činnosti a při aplikaci právních předpisů do praxe.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontroly a evaluace pro zkvalitnění řízení školy, správně aplikovat právní předpisy v praxi, důsledně odstraňovat nedostatky.
- Delegovat dlouhodobě kompetence na ostatní zaměstnance.
- Vést účinněji děti k dodržování pravidel komunikace, zapojit je do jejich tvorby a hodnocení dodržování.
- Využívat rozmanitější škálu organizačních forem s možností výběru z nabídky různě náročných aktivit i při řízených didakticky zaměřených činnostech.
- Zařazovat do výuky práci žáků s prostředky informačních a komunikačních technologií.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 20 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy Solenice, okres Příbram, účinnost od 1. července 2000, včetně dodatků č. 1 až 4
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
3. Pověření řízením Základní školy a mateřské školy Solenice, okres Příbram do doby jmenování na základě výsledku konkurzu, účinnost od 1. ledna 2020
4. ŠVP pro základní vzdělávání, účinnost od 1. září 2021, aktualizace k 30. prosinci 2021, ŠVP pro předškolní vzdělávání „Putování se sluníčkem“, účinnost od 1. září 2021, ŠVP pro školní družinu „Hurá!“, aktualizace k 31. prosinci 2021
5. Školní řád ZŠ, účinnost od 1. září 2020, dodatek ke školnímu řádu, účinnost od 1. října 2020, školní řád MŠ, účinnost od 1. září 2020, vnitřní řád školní družiny, účinnost od 27. srpna 2021
6. Rozvrh vyučovacích hodin tříd a pedagogů, školní rok 2021/2022
7. Doklady o přijímání ke vzdělávání, školní rok 2020/2021 – vzorek
8. Dokumentace k řízení školy – soubor dokumentů, k termínu inspekční činnosti
9. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2021/2022
10. Školní matrika ZŠ, MŠ a školní družiny, školní rok 2021/2022 – vzorek
11. Třídní knihy ZŠ, MŠ a přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2021/2022 k termínu inspekční činnosti – vzorek
12. Záznamy z pedagogické rady ZŠ a MŠ, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, plány dalšího vzdělávání), školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
14. Pedagogická diagnostika dětí, školní rok 2021/2022, včetně dokumentace vztahující se ke vzdělávání dětí se SVP – vzorek, Dokumentace zjišťující a hodnotící výsledky vzdělávání v ZŠ, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
15. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2569/14-S, ze 17. prosince 2014
16. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví – vzorek, knihy úrazů, školní roky 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
18. Zápis z jednání při inspekční činnosti z 1. dubna 2022
19. Webové stránky školy: www.zsms-solenice.cz
20. Účetní závěrka za rok 2020 a 2021, Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu v roce 2020 a 2021, Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2020 a 2021, Zpráva o hospodaření za rok 2020 a 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Miroslava Březinová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Miroslava Březinová v. r.

Mgr. Dana Macková, školní inspektorka

Mgr. Dana Macková v. r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Jungerová v. r.

V Praze 29. dubna 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Vladimíra Čedíková, ředitelka školy

Vladimíra Čedíková v. r.

V Solenicích 16. května 2022